

Afspraken en Landelijke Monitor

Verricht geen gastroscopie om de diagnose refluxziekte te stellen

Röntgenonderzoek is niet de beste optie om de diagnose refluxziekte vast te stellen

VK-GAS-001

VK-GAS-003

22 januari 2026

Inhoudsopgave

Spiegelinformatie voor gepast gebruik door het verminderen van gastroscopieën en röntgenonderzoek bij kinderen met refluxziekte	3
Inleiding	3
Proces totstandkoming spiegelinformatie: Uniforme Data Definitie.....	3
Uitkomsten spiegelinformatie: de Landelijke Monitor	3
Gastro-oesofageale refluxziekte door de jaren heen.....	3
Praktijkvariatie en implementatiegraad gastroscopieën en röntgenonderzoek	5
Ontwikkelingsgrafiek	7
Ontwikkelingstabel	8
Gemaakte afspraken tussen alle partijen.....	11

Spiegelinformatie voor gepast gebruik door het verminderen van gastroscopieën en röntgenonderzoek bij kinderen met refluxziekte

Inleiding

Voor de volgende twee onderwerpen van de implementatieagenda van het programma Zorgevaluatie & Gepast Gebruik (ZE&GG) is er spiegelinformatie ontwikkeld. Er zijn afspraken gemaakt tussen de partijen van het Hoofdlijnenakkoord Medische Specialistische Zorg om gepast gebruik met betrekking tot deze twee onderwerpen nog verder te verbeteren:

- VK-GAS-001: Verricht geen gastroscopie om de diagnose refluxziekte te stellen
- VK-GAS-003: Röntgenonderzoek is niet de beste optie om de diagnose refluxziekte vast te stellen

Hieronder wordt toegelicht hoe de spiegelinformatie tot stand gekomen is, wat het landelijk beeld is en tot slot wat de gemaakte afspraken zijn en op welke wijze de veldpartijen daarmee aan de slag gaan.

Proces totstandkoming spiegelinformatie: Uniforme Data Definitie

Een expertteam bestaande uit medisch specialisten aangedragen door de betreffende Wetenschappelijke Vereniging(en) en medisch adviseurs van de zorgverzekeraars en, waar relevant, ook van het Zorginstituut, ontwikkelen een Uniforme Data Definitie (UDD). Hierbij zijn ook alle datapartijen die hun bestaande datadefinities hebben gedeeld betrokken. De landelijke datasets van DHD en Vektis worden gebruikt om de spiegelinformatie te ontwikkelen en deze twee partijen fungeren tevens als de data-analisten.

Uitkomsten spiegelinformatie: de Landelijke Monitor

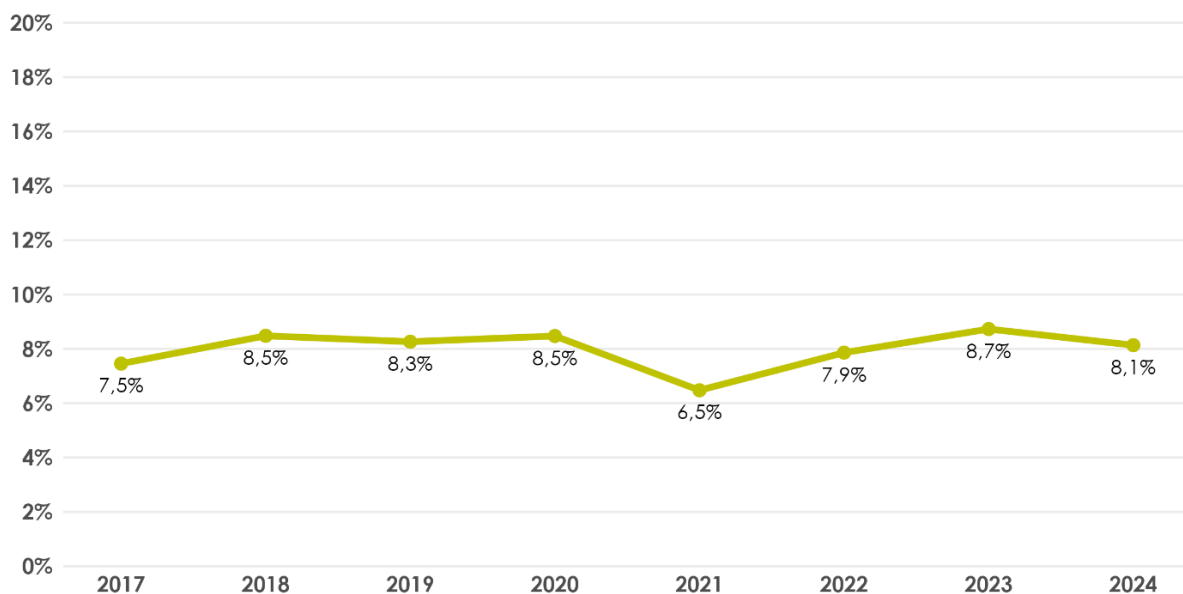
De landelijke monitor bestaat uit inzicht in de ontwikkeling van de implementatie van dit onderwerp door de tijd heen en een overzicht van de praktijkvariatie en de implementatiegraad per zorgaanbieder. Voor specifieke toelichting hoe de Landelijke Monitor tot stand is gekomen zie de UDD *Gastro-oesofageale refluxziekte bij kinderen* op de website van ZE&GG [hier](#) en [hier](#).

Gastro-oesofageale refluxziekte door de jaren heen

Gastroscopie

Hieronder het percentage kinderen met een gastroscopie landelijk van 2017 t/m 2024 in de gastroscopie uitvoerende centra.

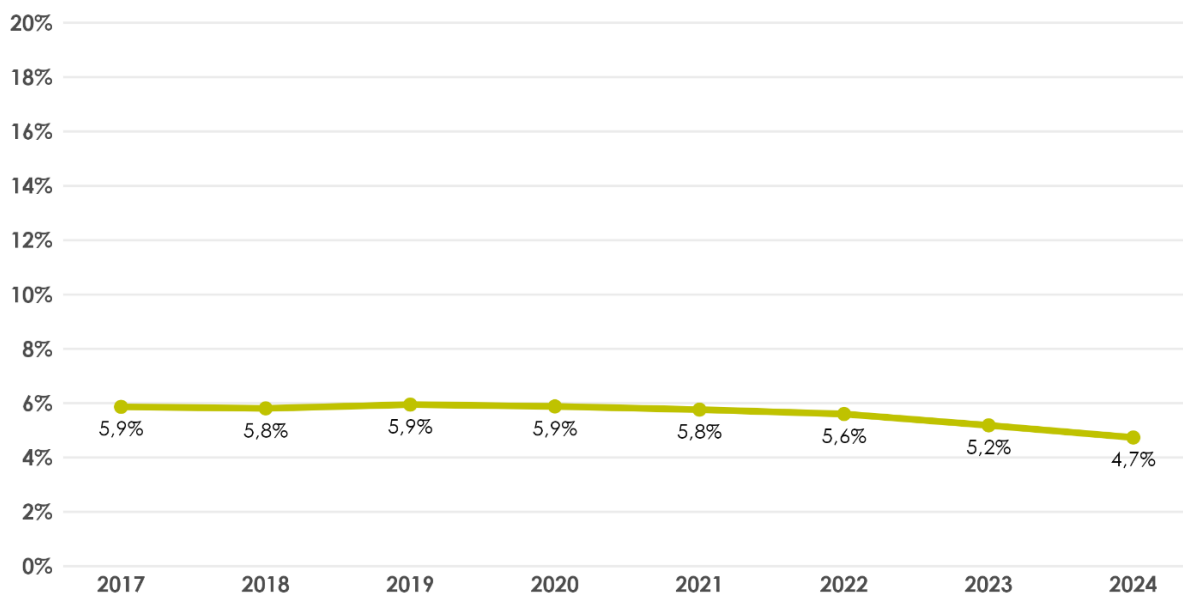
N.B. De resultaten van 2020 en 2021 kunnen door de COVID-19 pandemie beïnvloed zijn.

Röntgenonderzoek

Hieronder het percentage patiënten met een röntgenonderzoek landelijk van 2017 t/m 2024.

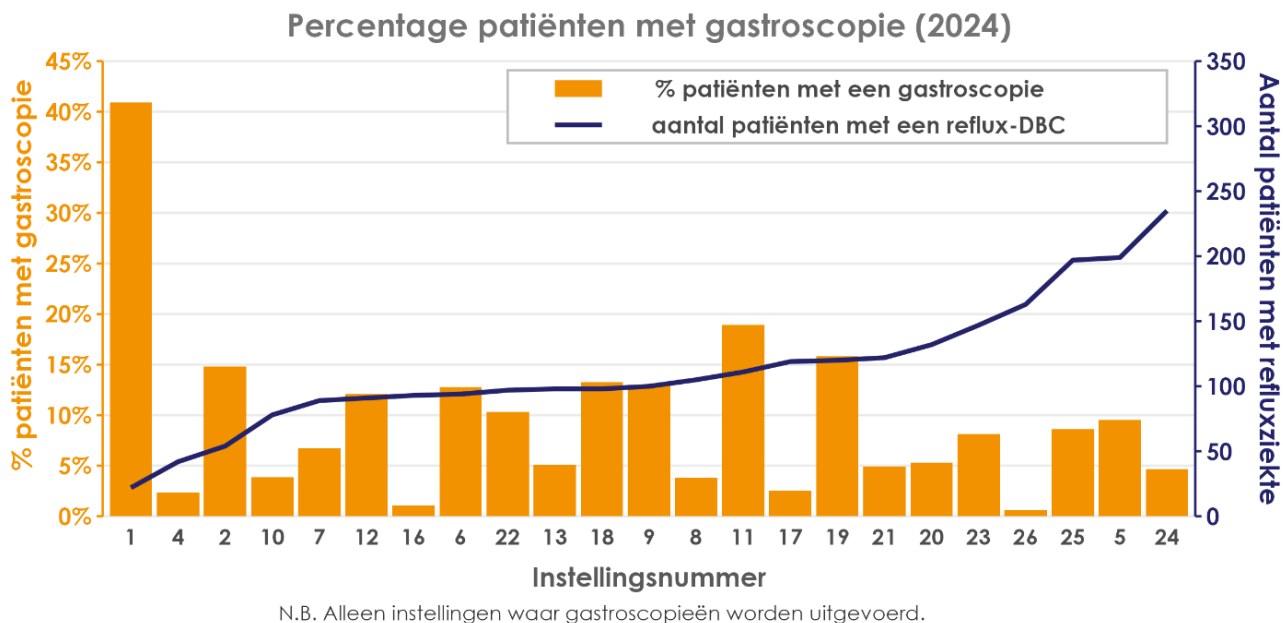
N.B. De resultaten van 2020 en 2021 kunnen door de COVID-19 pandemie beïnvloed zijn.

Praktijkvariatie en implementatiegraad gastroscopieën en röntgenonderzoek

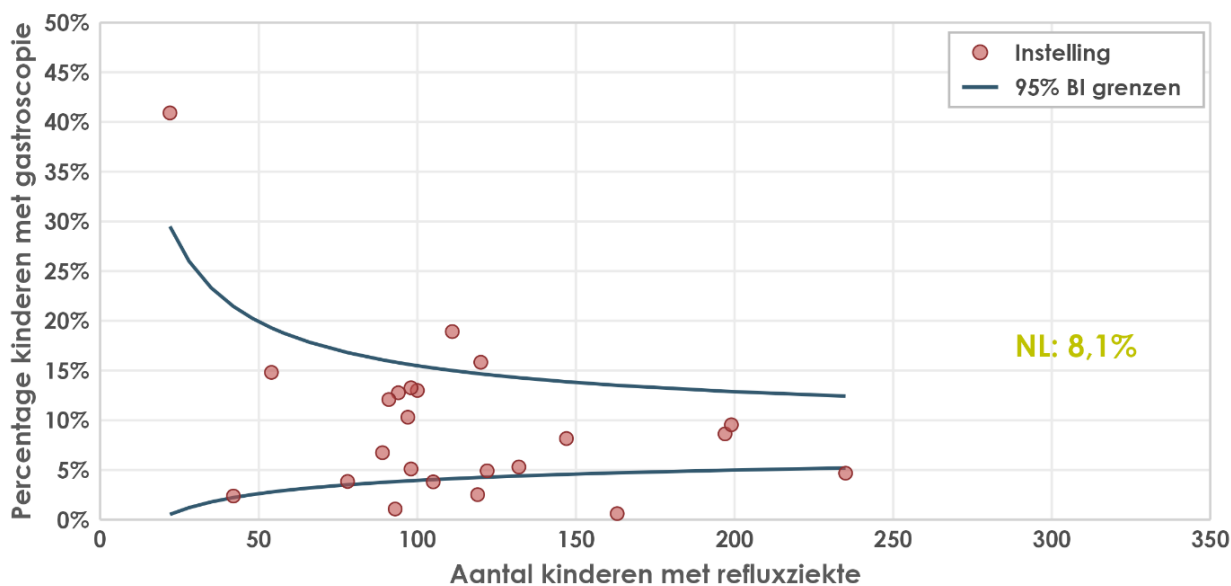
Gastroscopie

Hieronder een funnelplot die per zorgaanbieder het percentage gastroscopieën laten zien in een specifiek jaar.

Percentage kinderen met gastroscopie in 2024 en het aantal kinderen met refluxziekte per instelling. Het betreft instellingen waar gastroscopieën worden uitgevoerd.

De instellingen zijn van links naar rechts gesorteerd op het aantal kinderen met refluxziekte in 2024.

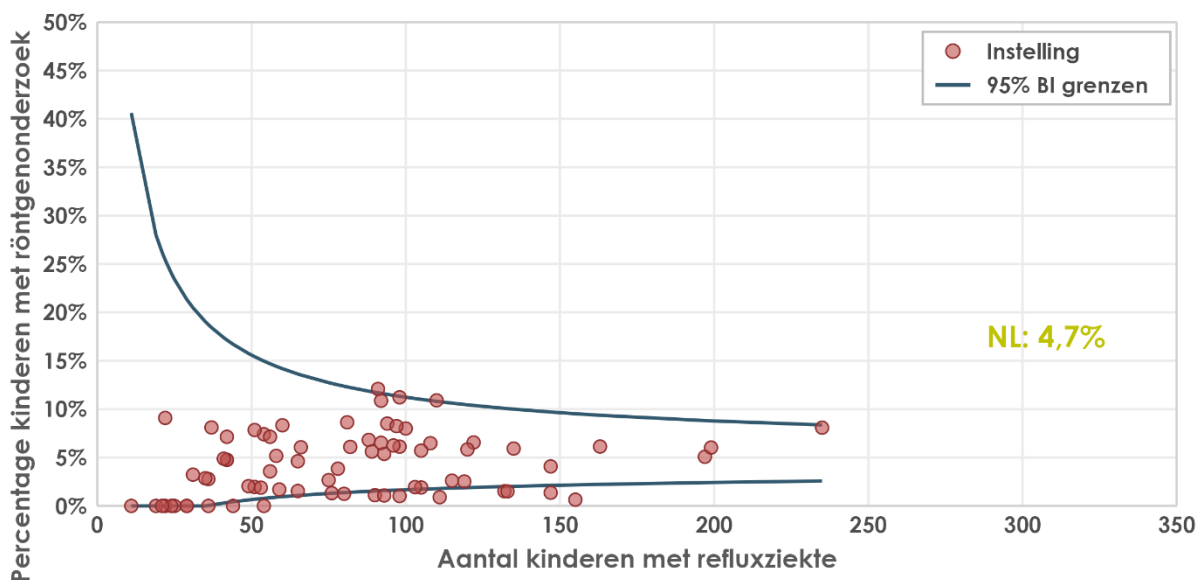

N.B. Alleen instellingen waar gastroscopieën worden uitgevoerd.

Funnelplot van percentage kinderen met gastroscopie in 2024 per instelling. Het betreft instellingen waar gastroscopieën worden uitgevoerd. Funnelplot met 95%- en 99,8%-betrouwbaarheidsinterval en landelijk gemiddelde.

Röntgenonderzoek

Hieronder een funnelplot die per zorgaanbieder het percentage kinderen met röntgenonderzoek laten zien in een specifiek jaar.

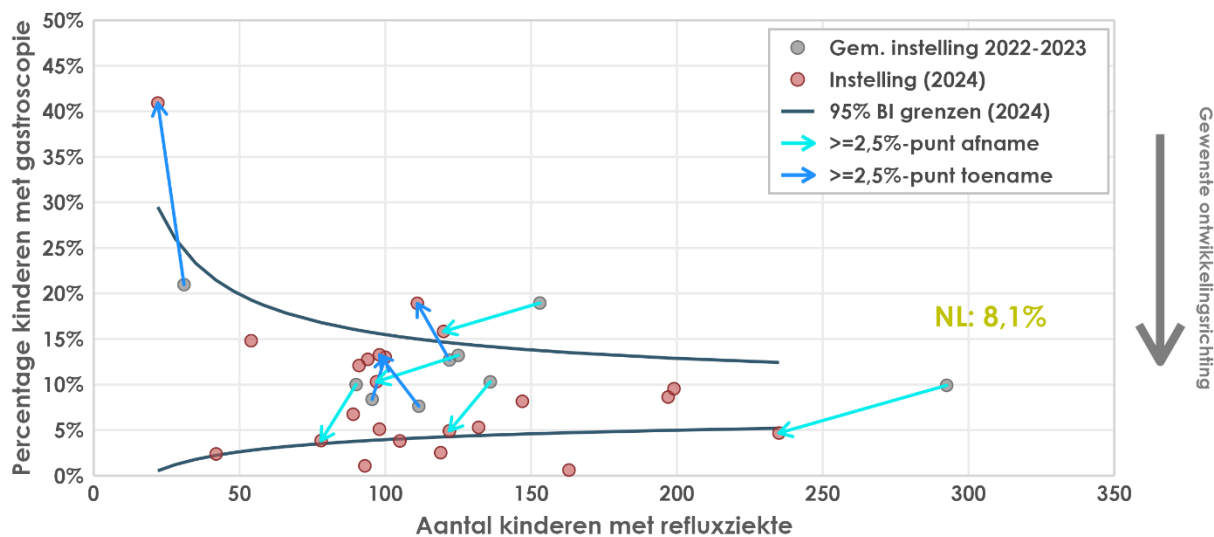
N.B. Instellingen met <10 kinderen met refluxziekte zijn weggelaten.

N.B. instellingen met <10 kinderen met refluxziekte zijn weggelaten.

Funnelplot van percentage kinderen met röntgenonderzoek in 2024 per instelling. Funnelplot met 95%- en 99,8%-betrouwbaarheidsinterval en landelijk gemiddelde.

Ontwikkelingsgrafiek

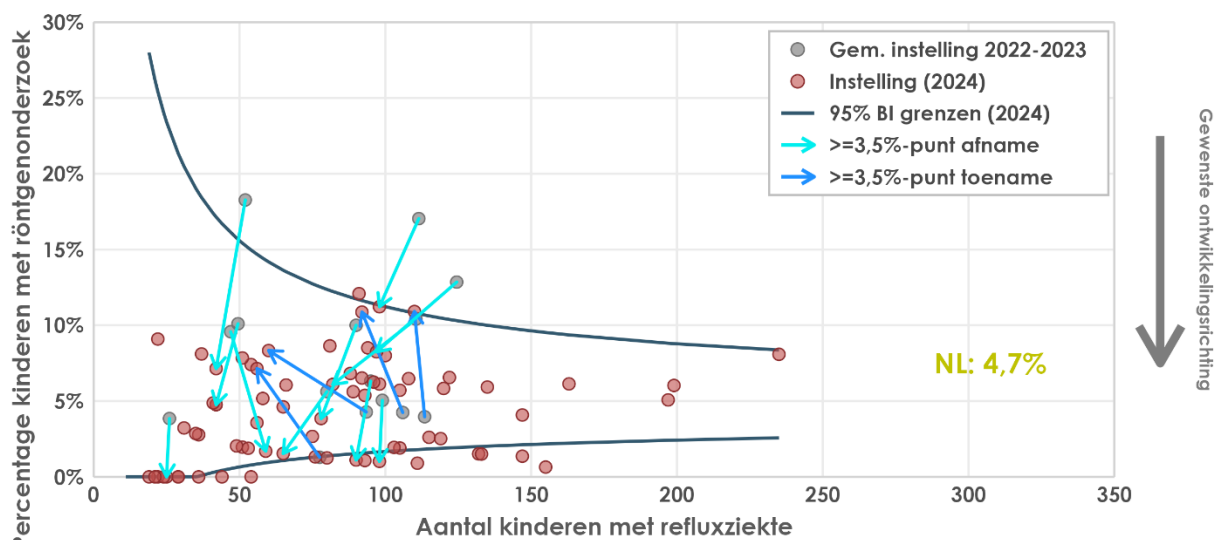
Gastroscopie

N.B. Alleen instellingen waar gastroscopieën worden uitgevoerd.

Ontwikkelingsgrafiek van percentage kinderen met gastroscopie per gastroscopie-uitvoerende instelling. Hierin zijn instellingen met een rood bolletje afgebeeld die in 2024 bestonden en ook in de 2 jaren daarvoor. Er is een pijl te zien van het 2022-2023 gemiddelde¹ naar de 2024-waarde indien het verschil daartussen minimaal 2,5 procentpunt is.

Röntgenonderzoek

N.B. Instellingen met <10 kinderen met refluxziekte zijn weggelaten.

Ontwikkelingsgrafiek van percentage kinderen met röntgenonderzoek per instelling. Hierin zijn instellingen met een rood bolletje afgebeeld die in 2024 bestonden en ook in de 2 jaren daarvoor. Er is een pijl te zien van het 2022-2023 gemiddelde² naar de 2024-waarde indien het verschil daartussen minimaal 3,5 procentpunt is.

¹ Het gemiddelde is gewogen o.b.v. de noemers.

² Het gemiddelde is gewogen o.b.v. de noemers.

Ontwikkelingstabel

Gastroscopie

Percentage patiënten met gastroscopie per gastroscopie-uitvoerende instelling per jaar.

Aandoening: Refluxziekte									
Indicator: Percentage patiënten (kinderen) met gastroscopie in de gastroscopie-uitvoerende centra									
Indicatorwaarde over de jaren	Waarde van indicator	Indicatorwaarde met kleuring afhankelijk van de waarde							
Nummer Instelling	2024	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017
LANDELIJK GEMIDDELDE		8,1%	8,7%	7,9%	6,5%	8,5%	8,3%	8,5%	7,5%
1	40,9%	40,9%	25,8%	16,1%	20,0%	8,1%	18,5%	16,7%	21,4%
11	18,9%	18,9%	17,6%	8,8%	10,1%	9,7%	15,3%	9,3%	8,1%
19	15,8%	15,8%	21,2%	16,9%	17,2%	25,7%	15,7%	13,9%	8,5%
2	14,8%	14,8%	16,9%	12,3%	12,3%	20,3%	17,5%	11,7%	5,4%
18	13,3%	13,3%	4,7%	10,3%	6,9%	6,3%	10,6%	10,2%	0,7%
9	13,0%	13,0%	10,8%	6,1%	1,7%	2,7%	1,8%	9,3%	6,3%
6	12,8%	12,8%	15,2%	12,2%	10,2%	17,0%	9,9%	13,8%	14,9%
12	12,1%	12,1%	9,2%	14,4%	17,0%	10,4%	14,4%	8,5%	12,9%
22	10,3%	10,3%	13,8%	12,6%	6,3%	13,7%	11,3%	16,0%	15,3%
5	9,5%	9,5%	6,0%	10,8%	9,3%	10,1%	16,3%	9,4%	10,8%
25	8,6%	8,6%	10,3%	7,9%	10,2%	5,2%	11,5%	8,5%	7,2%
23	8,2%	8,2%	11,1%	7,4%	7,4%	22,3%	24,2%	25,6%	23,2%
7	6,7%	6,7%	8,4%	6,0%	9,2%	11,4%	13,5%	7,8%	10,2%
20	5,3%	5,3%	1,5%	4,6%	5,2%	4,3%	1,3%	2,5%	0,5%
13	5,1%	5,1%	4,8%	2,7%	1,6%	4,8%	3,4%	2,5%	4,2%
21	4,9%	4,9%	11,0%	9,6%	3,7%	5,0%	8,1%	16,9%	19,7%
24	4,7%	4,7%	9,4%	10,3%	8,1%	9,7%	5,4%	8,1%	9,3%
10	3,8%	3,8%	9,1%	10,9%	2,9%	3,1%	8,2%	10,2%	9,6%
8	3,8%	3,8%	2,8%	2,9%	0,0%	4,2%	1,9%	1,2%	1,8%
17	2,5%	2,5%	1,5%	1,9%	2,3%	2,9%	3,5%	2,5%	0,8%
4	2,4%	2,4%	5,7%	2,0%	5,1%	7,1%	3,1%	2,3%	1,6%
16	1,1%	1,1%	3,0%	2,8%	0,8%	2,4%	2,4%	0,8%	0,8%
26	0,6%	0,6%	3,0%	2,0%	0,4%	2,4%	0,7%	1,7%	0,0%
15			1,2%	0,0%	0,9%	0,0%	1,6%	6,2%	5,4%
14					5,5%	7,5%	2,5%	4,8%	1,6%
3					0,0%	0,0%	6,1%	15,9%	18,1%

Betekenis kleurenschema	
Kleur	Waarde
	>= 15%
	12 - 15%
	9 - 12%
	6 - 9%
	3 - 6%
	< 3%

Röntgenonderzoek

Percentage kinderen met röntgenonderzoek per instelling per jaar.

Aandoening: Refluxziekte									
Indicator: Percentage patiënten (kinderen) met röntgenonderzoek									
Indicatorwaarde over de jaren	Waarde van indicator	Indicatorwaarde met kleuring afhankelijk van de waarde							
Nummer Instelling	2024	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017
LANDELIJK GEMIDDELDE		4,7%	5,2%	5,6%	5,8%	5,9%	5,9%	5,8%	5,9%
12	12,1%	12,1%	4,2%	12,2%	7,9%	7,3%	14,4%	9,6%	17,2%
18	11,2%	11,2%	16,0%	17,9%	20,5%	23,4%	17,9%	18,1%	18,8%
57	10,9%	10,9%	3,6%	4,3%	5,2%	5,1%	7,2%	7,3%	3,0%
61	10,9%	10,9%	6,3%	2,6%	4,3%	4,4%	6,6%	8,8%	7,4%
1	9,1%	9,1%	3,2%	9,7%	11,4%	13,5%	7,4%	8,3%	10,7%
66	8,6%	8,6%	8,3%	6,8%	13,1%	14,3%	8,1%	15,6%	11,6%
6	8,5%	8,5%	12,0%	6,1%	11,8%	11,3%	19,8%	10,6%	20,7%
64	8,3%	8,3%	6,7%	2,0%	3,1%	9,1%	8,3%	2,3%	6,4%
22	8,2%	8,2%	9,0%	16,5%	16,4%	16,0%	19,8%	18,0%	18,2%
37	8,1%	8,1%	5,5%	3,9%	10,2%	12,0%	9,1%	8,2%	6,0%
24	8,1%	8,1%	4,3%	8,8%	9,7%	11,2%	10,3%	10,4%	8,9%
9	8,0%	8,0%	6,5%	7,1%	9,6%	2,7%	10,9%	1,2%	2,1%
54	7,8%	7,8%	5,9%	10,9%	3,8%	3,5%	5,8%	4,7%	5,9%
39	7,4%	7,4%	10,4%	11,3%	12,1%	9,4%	10,4%	4,3%	3,8%
51	7,1%	7,1%	2,7%	0,0%	7,1%	4,8%	4,0%	3,2%	3,3%
4	7,1%	7,1%	20,8%	15,7%	3,4%	11,1%	10,2%	6,9%	6,3%
50	6,8%	6,8%	10,3%	10,0%	8,3%	4,4%	9,7%	7,8%	4,3%
21	6,6%	6,6%	5,1%	8,1%	8,5%	6,5%	1,9%	3,5%	2,9%
58	6,5%	6,5%	5,8%	7,4%	10,7%	8,6%	6,1%	5,3%	3,2%
62	6,5%	6,5%	3,2%	8,0%	6,1%	6,8%	7,5%	7,0%	5,2%
68	6,3%	6,3%	5,2%	5,3%	2,6%	3,7%	6,8%	4,0%	5,3%
26	6,1%	6,1%	6,9%	2,8%	5,7%	4,1%	2,6%	2,3%	2,6%
13	6,1%	6,1%	4,8%	0,9%	4,7%	3,2%	2,5%	0,8%	2,1%
60	6,1%	6,1%	6,8%	14,6%	6,3%	7,3%	7,6%	13,9%	11,6%
52	6,1%	6,1%	4,3%	1,8%	2,9%	3,0%	2,5%	5,0%	2,0%
5	6,0%	6,0%	5,0%	3,4%	0,0%	5,1%	2,0%	4,3%	10,8%
75	5,9%	5,9%	4,3%	6,8%	5,1%	2,1%	4,2%	5,2%	6,1%
19	5,8%	5,8%	3,4%	6,9%	5,6%	6,6%	4,4%	8,0%	6,8%
55	5,7%	5,7%	4,8%	9,6%	5,3%	11,4%	5,2%	10,6%	4,1%
7	5,6%	5,6%	6,0%	8,0%	0,8%	12,3%	7,7%	4,9%	5,1%
15	5,4%	5,4%	5,9%	5,3%	9,1%	7,6%	10,7%	8,9%	10,0%
46	5,2%	5,2%	7,4%	7,0%	4,2%	4,2%	1,7%	6,3%	2,8%
25	5,1%	5,1%	6,5%	6,1%	8,7%	9,5%	7,0%	8,9%	10,0%
36	4,9%	4,9%	1,8%	3,4%	4,5%	3,4%	2,3%	8,2%	6,4%
40	4,8%	4,8%	11,5%	8,5%	7,7%	17,1%	8,3%	9,3%	10,9%
49	4,8%	4,8%	6,4%	2,1%	3,7%	2,2%	2,8%	1,7%	2,7%
3	4,6%	4,6%	3,4%	9,7%	11,3%	5,8%	4,5%	4,3%	13,8%
72	4,1%	4,1%	5,1%	7,0%	5,3%	0,8%	6,2%	4,7%	3,4%
10	3,8%	3,8%	5,7%	14,1%	6,9%	8,2%	10,0%	6,8%	7,0%
70	3,6%	3,6%	6,8%	6,2%	4,9%	2,6%	2,5%	5,6%	8,6%
48	3,2%	3,2%	10,0%	3,0%	4,2%	3,8%	1,4%	4,5%	9,9%
42	2,9%	2,9%	4,9%	3,2%	0,0%	10,0%	6,0%	2,3%	4,4%
33	2,8%	2,8%	0,0%	0,0%	5,4%	0,0%	7,7%	0,0%	1,8%
47	2,7%	2,7%	3,6%	4,7%	0,0%	0,0%	1,5%	1,5%	0,0%
65	2,6%	2,6%	2,2%	4,0%	2,1%	0,8%	3,6%	2,7%	2,2%

Aandoening: Refluxziekte									
Indicator: Percentage patiënten (kinderen) met röntgenonderzoek									
Indicatorwaarde over de jaren	Waarde van indicator	Indicatorwaarde met kleuring afhankelijk van de waarde							
Nummer Instelling	2024	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017
17	2,5%	2,5%	3,1%	7,8%	5,3%	4,4%	5,7%	1,7%	0,8%
38	2,0%	2,0%	0,0%	6,7%	8,1%	8,8%	8,7%	10,5%	5,6%
32	2,0%	2,0%	5,9%	1,8%	1,4%	0,0%	0,0%	3,1%	4,7%
71	1,9%	1,9%	2,5%	1,3%	2,8%	1,2%	1,3%	0,8%	8,3%
8	1,9%	1,9%	0,9%	1,0%	1,9%	0,8%	4,7%	0,6%	0,6%
45	1,9%	1,9%	5,9%	2,9%	3,8%	2,8%	14,8%	7,5%	3,4%
41	1,7%	1,7%	5,3%	16,2%	8,7%	10,8%	6,0%	2,1%	3,8%
63	1,5%	1,5%	11,1%	2,1%	2,3%	3,6%	4,7%	7,8%	4,6%
20	1,5%	1,5%	3,8%	1,5%	0,6%	2,1%	3,1%	8,2%	1,6%
73	1,5%	1,5%	1,7%	1,4%	2,7%	3,7%	3,7%	4,4%	4,0%
23	1,4%	1,4%	0,7%	1,3%	4,4%	2,0%	2,6%	3,0%	4,3%
56	1,3%	1,3%	7,2%	2,3%	5,6%	2,3%	6,3%	8,0%	9,1%
67	1,3%	1,3%	3,8%	1,2%	0,0%	2,4%	0,0%	1,6%	0,0%
59	1,1%	1,1%	4,9%	8,0%	2,5%	3,8%	3,0%	2,2%	4,5%
16	1,1%	1,1%	0,0%	0,9%	1,7%	3,2%	0,0%	5,6%	2,5%
69	1,0%	1,0%	8,3%	2,6%	0,8%	5,0%	4,1%	1,0%	2,4%
11	0,9%	0,9%	3,7%	2,2%	5,4%	2,7%	3,6%	4,0%	4,0%
74	0,6%	0,6%	4,0%	3,6%	2,5%	6,0%	2,8%	2,8%	0,0%
44	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	3,3%
2	0,0%	0,0%	2,8%	0,0%	1,4%	0,0%	1,6%	0,0%	8,1%
35	0,0%	0,0%	0,0%	4,5%	3,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
34	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	6,4%	7,9%	7,7%	5,0%	4,5%
31	0,0%	0,0%	5,0%	3,1%	12,5%	9,4%	0,0%	3,7%	2,5%
53	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1,6%	3,1%	3,6%	3,4%	7,2%
30	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	5,3%	0,0%	0,0%	0,0%	
82	0,0%	0,0%	0,0%						
88	0,0%	0,0%							
77	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%					
79	0,0%	0,0%	0,0%						
43					3,5%	3,1%	2,0%	4,3%	6,8%
76								16,7%	10,5%
14					9,0%	4,5%	5,1%	4,0%	3,2%
27									0,0%
29					0,0%	0,0%			
83			0,0%						

Betekenis kleurschema	
Kleur	Waarde
	>= 12,5%
	10 - 12,5%
	7,5 - 10%
	5 - 7,5%
	2,5 - 5%
	< 2,5%

Gemaakte afspraken tussen alle partijen

De uitkomsten uit de landelijke monitor en de Uniforme Data Definitie zijn besproken met de Nederlandse Vereniging van Kindergeneeskunde (NVK) en de zorgverzekeraars en daarna geaccordeerd door de Werkorganisatie van ZE&GG. De volgende afspraken zijn gemaakt:

1. ZE&GG verspreidt de UDD en zorgt dat zorgaanbieders op de hoogte zijn van hun eigen implementatiegraad en dat zorgverzekeraars op de hoogte zijn van de implementatiegraad van alle zorgaanbieders.
2. Bij het uitbrengen van de UDD geeft ZE&GG aan dat Merit Tabbers namens de NVK contact opneemt met een aantal outliers.
3. Merit Tabbers bespreekt met de betreffende vakgroep de lokale situatie en indien van toepassing wordt onderzocht welke stappen genomen kunnen worden om de implementatie te verbeteren.
4. Zorgverzekeraars zorgen dat hun achterban de spiegelinformatie op basis van deze UDD gebruiken en worden geïnformeerd over eventuele nieuwe inzichten uit stap 3.
5. ZE&GG zal periodiek de UDD up-to-date maken om zo de voortgang te monitoren.

Doel van deze afspraken is om het aantal gastroscopieën en röntgenonderzoeken bij kinderen met refluxziekte verder te verminderen en de praktijkvariatie te verkleinen.